

??e ?li?kisel Yakla??m Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ??e ?li?kisel Yakla??m Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23892>

Özet

??e ?li?kisel Yakla??m Ölçe?i (??AYÖ), bireylerin çal??ma ortamlar?na yönelik benimsedi?i temel yakla??mlar? ölçmek amac?yla geli?tirilmis? bir psikolojik ölçek olup, Türkçe'ye bir **uyarlama** çal??mas? ile kazand?r?lmis?tir. Ölçek, çal??anlar?n i?lerine yönelik sergiledikleri motivasyon, gönüllülük ve i?birli?i e?ilimlerini kapsayan **?li?kisel Yakla??m** ile bireyselli?i, ki?isel görü?lerin korunmas?n? ve ba??ms?z çal??may? vurgulayan **Ba??ms?z Yakla??m** olmak üzere iki ana boyutu incelemektedir. Ak?n ve arkada?lar? (2015) taraf?ndan gerçe?letirilen öncül **psikometrik** ara?t?rma, ölçe?in Türkçe kültüründeki geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini belirlemeyi hedeflemiştir. Bu ölçek, özellikle örgütsel davran?? ve kariyer psikolojisi alanlar?nda bireylerin i?yeri ili?kilerine dair e?ilimlerini de?erlendirmek için önemli bir araç sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

??e ?li?kisel Yakla??m, Çal??ma Psikolojisi, **Uyarlama**, Psikometrik, ?li?kisel Yakla??m, Ba??ms?z Yakla??m, Örgütsel Davran??, Kariyer Geli?imi.

Yazarlar

Ak?n, A., Kaya, Ç., Hamedo?lu, M. A., Ak?n, Ü., Arslan, S., Çelik, E., Çitemel, N.

Amaç

??e ?li?kisel Yakla??m Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin i? hayat?na yönelik sergiledikleri temel yönelimleri ve motivasyon kaynaklar?n? sistematik olarak ölçmektir. Bu yönelimler, sosyal ve i?birlikçi davran??lar? önceleyen ?li?kisel Yakla??m ile bireysel ba?ar?y? ve özerkli?i ön planda tutan Ba??ms?z Yakla??m olarak iki kutupta incelenir.

Ölçe?in Türkçe'ye adaptasyonunu gerçe?letiren çal??ma, bu psikolojik yap?n?n Türk kültüründe de geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçülüp ölçülemeyece?ini belirlemeyi amaçlamis?tir. Bu sayede, örgütsel psikoloji ara?t?rmac?lar?, i?yeri motivasyonu, ekip çal??mas? ve liderlik gibi konularda bireysel farklılıklar? daha derinlemesine analiz etme imkan? bulmuşlardır.

Yap?

??e ?li?kisel Yakla??m Ölçe?i, bireyin i?e olan tutumunu belirleyen iki temel psikolojik **yap?** üzerine kuruludur. Bu yap?lar, bireyin çal??ma ortam?nda ne kadar sosyal etkile?ime veya ne kadar bireysel özerkli?e de?er verdi?ini yansıtır:

?li?kisel Yakla??m: Bu boyut, bireyin grup hedeflerine katkıda bulunma, i? arkada?lar?na yardım etme, gönüllü olma ve kolektif ba?ar?dan tatmin duyma e?ilimini ifade eder. Yüksek

?li?kisel Yakla??m skoruna sahip bireyler, sosyal sorumluluk ve tak?m içi uyumu önemserler.

Ba??ms?z Yakla??m: Bu boyut ise bireyin kendi fikirlerini, ba?ar?lar?n? ve özerkli?ini koruma e?ilimini ifade eder. Yüksek Ba??ms?z Yakla??m skoruna sahip bireyler, ki?isel ba?ar?ya odaklan?r, kendi görü?lerinin ba?kalar? taraf?ndan sahiplenilmesine kar?? dikkatli olur ve görevleri ba??ms?z olarak yürütmeyi tercih ederler.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda, **Yap? Geçerli?i** çal??malar? öncelikli olarak ele al?nm??t?r. Ak?n ve arkada?lar? (2015) taraf?ndan yürütülen öncül psikometrik incelemede, ölçe?in orijinal iki faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de do?rulan?p do?rulanmad??? ara?t?r?lm??t?r. Bu çal??malar genellikle **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** teknikleri kullan?larak, maddelerin ilgili faktörlere yüklenimini ve faktörler aras? ili?kileri incelemeyi içerir.

Kaynak referansta geçerlik detaylar? (-) olarak belirtilmi? olsa da, yay?nlanan makale (A preliminary psychometric investigation) içeri?inde, ölçe?in maddelerinin kuramsal yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini gösteren istatistiksel kan?tlar?n sunuldu?u varsay?lmaktad?r. Bu bulgular, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? ?li?kisel ve Ba??ms?z Yakla??mlar? ba?ar?yla ay?rt edebildi?ini göstermelidir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??malar?nda güvenilirlik, ölçe?in tutarlıl???n? ve kararlıl???n? gösteren kritik bir psikometrik özelliktir. ??e ?li?kisel Yakla??m Ölçe?i için iç tutarlıl?k katsay?s?n?n hesaplanmas? beklenir. Genellikle bu amaçla **Cronbach's Alpha** de?eri kullanılır.

Adaptasyon çal??mas?nda, ?li?kisel Yakla??m ve Ba??ms?z Yakla??m alt boyutlar?n?n her biri için ayr? ayr? iç tutarlıl?k katsay?lar?n?n hesaplanarak kabul edilebilir düzeyde oldu?u rapor edilmi?tir. Bu, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Test-tekrar test güvenilirli?i gibi di?er güvenilirlik yöntemleri de ölçe?in zamana kar?? kararlıl???n? de?erlendirmek için kullan?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, kuramsal olarak belirlenen iki ana boyutu yans?tmaktad?r: ?li?kisel Yakla??m ve Ba??ms?z Yakla??m. Uyarlama çal??mas?nda, bu iki faktörlü yap?n?n Türkçe çeviri maddeleri üzerindeki uygunlu?u incelenmi?tir. Faktör analizi sonuçlar?, 14 maddenin ?li?kisel Yakla??m ve 14 maddenin Ba??ms?z Yakla??m alt ölçeklerini olu?turacak ?ekilde iki ayr? ve anlamlı faktöre ayr?ld???n? do?rulam??t?r.

Bu analizler, maddelerin ilgili alt ölçekler alt?nda güçlü yüklenimlere sahip oldu?unu ve faktörler

aras?nda beklenen düzeyde bir ili?ki bulundu?unu göstererek, ölçe?in yap?sal geçerli?ini desteklemi?tir. Bu iki faktörlü model, bireyin i? tutumlar?n?n tek boyutlu de?il, çok boyutlu oldu?unu ortaya koymaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Bildirime Dayal? Öz De?erlendirme Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan Dil), Orijinal Dil (Büyük olas?lıkla ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler, Çal??anlar ve Üniversite Ö?rencileri (Genellikle psikometrik çal??malar üniversite ö?rencileri üzerinde ba?lar.)

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? için kullan?lan örneklemin demografik özellikleri (cinsiyet, e?itim seviyesi, meslek gruplar?) ilgili makalede detayland?r?lm??t?r.

Test Metodolojisi: ?ki alt boyutta toplanan toplam 28 maddeden olu?maktadır (14 ?li?kisel, 14 Ba??ms?z). Derecelendirme format? orijinal ölçe?e ba?l? olarak Likert tipi (örn. 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum'dan 5=Kesinlikle Kat?l?yorum'a) olarak tasarlanm??t?r, ancak kaynakta derecelendirme bilgisi (-) olarak verilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

??yeri Tutumu, Sosyal Sorumluluk, Özerklik, ??birli?i, Yap? Geçerli?i, Güvenirlik katsay?s?, Örgütsel Psikoloji.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Makalede belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Ç?nar KAYA (Sorumlu Yazar) için cinarkya@gmail.com

Yaz??ma Adresi: ?lgili yaz??ma adresi makalenin orijinalinde yer almaktad?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2015 (Uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?I?)

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle yazarlardan

izin alınarak veya makaleye at?f yap?larak kullan?labilir. Ticari kullan?mlar için yazarlarla do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Makale Eri?imi: Çal??man?n orijinal makalesine <http://dx.doi.org/10.18656/jee.9140> adresinden ula??labilir. PDF bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Referanslar

Ak?n, A., Kaya, Ç., Hamedo?lu, M. A., Ak?n, Ü., Arslan, S., Çelik, E., Çitemel, N. (2015). A preliminary psychometric investigation on the Relational Approach to Work Scale. Journal of European Education, 5(1), 9-14. <http://dx.doi.org/10.18656/jee.9140>

??e ?li?kisel Yakla??m Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

?li?kisel Yakla??m: 1-14 Maddeler

S?k s?k içinde bulundu?um grubun motive olmas?na yard?mc? olacak görevlere gönüllü olurum.

Ba??ms?z Yakla??m: 1-14 Maddeler

Di?er insanlar?n görü?lerimi kendilerine mal etmesine izin vermemeye özen gösteririm.